

KUNGL. HOVSTATERNA
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2018

INNEHÅLL

Kung Carl XVI Gustaf – Sveriges statschef	4
Förord	5
Kungl. Hovstaterna	6
Hovstatens årsredovisning.....	10
Slottsstatens årsredovisning	14
Kungl. Djurgårdens förvaltnings årsredovisning.....	19

Denna verksamhetsberättelse är en översiktlig redogörelse av Kungl. Hovstaternas verksamhet och ekonomi avseende 2018. För kompletterande information se www.kungahuset.se

Kung Carl XVI Gustaf

– Sveriges statschef

”Konungen eller drottning som enligt successionsordningen innehar Sveriges tron är rikets statschef”. (Regeringsformen 1 kap 5 §)

Sveriges monarki, med sin tusenåriga tradition, utgör en viktig länk mellan historien, nutiden och framtiden. Som neutral och opolitisk statschef bidrar Kungen och monarkin till kontinuitet i en föränderlig värld.

I enlighet med grundlagen genomför Kungen varje år ett stort antal officiella åtaganden i Sverige och utomlands. Allt under det valspråk som Kungen vid trontillträdet den 19 september 1973 tillkännagav som sitt: ”För Sverige – i tiden”.

Då Kungen är förhindrad att fullgöra sina uppgifter som statschef, exempelvis på grund av utlandsresa till avlägsen eller svårtillgänglig ort, inträder enligt successionsordningen i första hand Kronprinsessan som tillfällig riksföreståndare.

Förord

Kungl. Hovstaterna har till uppgift att stödja Kungen i sin roll som statschef och ansvarar för att bevara, vårda och visa det kulturarv som de kungliga besöksmålen utgör. Min reflektion som ny riksmarskalk är att Kungl. Hovstaterna med sina många unika kompetenser utför ett högkvalitativt arbete för att uppfylla dessa uppgifter inom, trots allt, begränsade ekonomiska ramar.

Under sommaren 2018 drabbades stora delar av landet av omfattande skogsbränder. Kungen, Kronprinsessparet och Prinsparet besökte brandhärjade områden för att informera sig om händelseutvecklingen och brandbekämpningen. Kungen uttalade sitt och Kungafamiliens stöd till alla som drabbades och påverkades av bränderna. Han tackade alla de människor som var engagerade i släckningsarbetet.

Höstens riksdagsval resulterade i ett parlamentariskt läge som medförde att regeringsbildningsprocessen blev utdragen. Genom återkommande möten med riksdagens talman var Kungen välinformerad om de diskussioner som pågick med de politiska partierna. Efter att en ny statsminister valts, genomfördes konstitutionsenligt en skifteskonsej på Kungl. Slottet den 21 januari 2019, varvid Kungen som ordförande öppnade konsejlen och i sitt tal bland annat sa:

”All offentlig makt utgår från folket. Medborgarnas förtroende är själva grunden för vår demokrati. De dryga fyra månader som gått sedan valet har prövat medborgarnas tålamod. Men vårt samhällssystem är byggt för att klara sådana prövningar och har nu visat att det är hållfast.”

Den svenska monarkin står för kontinuitet och stabilitet och har en stark folklig förankring. Det gångna året var ett kungligt märkesår på flera sätt. År 1818 blev Karl XIV Johan

Sveriges konung och ätten Bernadotte har sedan dess suttit på den svenska tronen. Sverige har under dessa 200 år levt i fred och genomgått stora samhällsförändringar. Demokratin har utvecklats, allmän rösträtt har införts och ett välfärdssamhälle har vuxit fram. Många internationellt kända företag har byggts upp. Märkesåret kunde även uppmärksamma att H.M. Konungen den 26 april 2018 blev den kung som suttit längst på tronen genom Sveriges historia med 44 år och 223 dagar.

Kungl. Hovstaterna följer med intresse konstitutionsutskottets initiativ till en parlamentarisk utredning som syftar till att stärka vår samhällsgemenskap. Utredningen ska belysa vissa frågor som berör Kungahuset, de allmänna flaggdagarna och det offentliga belöningssystemet med ordnar, medaljer och andra utmärkelser med nationella symboler.

Kungen har som högste beskyddare av de kungliga akademierna nära följt utvecklingen inom Svenska Akademien. Utifrån sin position har Kungen försökt stödja arbetet med att återskapa förtroendet. Det är glädjande att förändringsarbetet inom Svenska Akademien gett resultat och att inval av nya akademiledamöter kunnat ske.

Vid Kungl. Hovstaterna kombineras tradition och nytänkande. Vi bejakar historien genom de unika statsceremonierna och berättar om dåtid och nutid vid de kungliga besöksmålen. Samtidigt satsar vi framåt för att effektivisera verksamheten, bland annat genom att öka tillgängligheten och förmedla kunskapen om Kungahuset och det kungliga kulturarvet, inte minst genom nya digitala verktyg i linje med Kungens valspråk: För Sverige – i tiden.

Fredrik Wersäll
Riksmarskalk

Kungl. Hovstaterna

Verksamheten inom Hovstaten och Slottsstaten är ömsesidigt beroende av varandra och ska ses som en sammanhållen helhet. De av staten anvisade medlen för Kungl. Hovstaterna disponeras och redovisas enligt särskild överenskommelse med regeringen. Anslaget får användas för att täcka utgifter för statschefens officiella funktioner inklusive utgifter för Kungafamiljen, samt för Hovstatens och Slottsstatens förvaltningsutgifter.

Hovstatens verksamhet

Hovstaten består av Riksmarskalksämbetet, H.M. Konungens hovmarskalksämbete och Informationsavdelningen. Kungens konstitutionella, statsceremoniella och officiella uppgifter utgör kärnan i Hovstatens verksamhet och prioriteras i programläggningen. Övrig programverksamhet är ett resultat av Kungens och Kungafamiljens egna initiativ kring angelägna samhällsfrågor och särskilda intresseområden samt inkomna förfrågningar och inbjudningar. Under 2018 inkom totalt 1 752 förfrågningar om kungligt deltagande. Antalet officiella åtaganden för Kungen och Kungafamiljen ökade till 900. Kungen öppnade riksmötet, ledde utrikesnämnder och informations- och skifteskonseljer. Kungen hade återkommande möten med riksdagens talman som löpande informerade om regeringsbildningsprocessen. Under året ackrediterades 24 utländska ambassadörer vid högtidliga audienser och 24 ambassadörer avtackades vid avskedsaudienser. Kungen tog emot ett antal stats- och regeringschefer samt talmän i samband med deras besök i Sverige. Även Kronprinsessan gav företräde för flera talmän. Prinsessan Adrienne, Hertiginna av Blekinge, döptes vid en statsceremoni i Drottningholms slottskyrka och den 23 december firades Drottningens 75-årsdag.

Med anledning av de svåra skogsbränderna besökte Kungen, Kronprinsessparet och Prinsparet olika branddrabbade områden. Kungaparet tog emot inkommande statsbesök från Island och Italien samt genomförde ett officiellt besök till Japan för att fira 150 år av diplomatiska förbindelser. Vid besöket deltog en mycket stor svensk näringslivsdelegation. Vid ett uppföljningsmöte tog Kungen emot den japanska näringslivsorganisationen Keidanren på Kungl. Slottet. Kungaparet besökte FN i New York med anledning av Sveriges medlemskap i säkerhetsrådet. Kungaparet och Kronprinsessparet tog emot Hertigparet av Cambridge vid deras officiella besök till Sverige. Kungaparet och Kronprinsessparet närvarade i maj vid firandet av Kronprinsens av Danmark 50-årsdag i Köpenhamn. Kungen närvarade vid OS och Kronprinsessan vid Paralympics i Sydkorea.

2018 var det 200 år sedan Karl XIV Johan blev Sveriges konung. Detta Bernadottejubileum uppmärksammades på flera sätt och inleddes med ett seminarium i Rikssalen i februari. Kungaparet och Kronprinsessparet besökte Jean Baptiste Bernadottes födelsestad Pau och i december återinvigdes Karl XIV Johans ryttarstaty på sin nya plats på Slottsbacken.

Drottningens programverksamhet omfattade bland annat arbete med frågor kring barnrättigheter och drogprevention. Drottningen deltog i flera programdagar och sammankomster arrangerade av World Childhood Foundation, bland annat i Brasilien, Tyskland och USA. Drottningen har även ett stort engagemang kring äldrevård och demensfrågor. Inom ramen

för Silviahemmets verksamhet deltog Drottningen bland annat i en demensdag i Sveriges riksdag och var beskyddare av den internationella konferensen Dementia Forum X, som detta år genomfördes i Japan kring den globala utmaningen med en åldrande befolkning och ett ökande antal människor som drabbas av demenssjukdom.

Kronprinsessparet genomförde officiella besök till Litauen, Lettland och Estland i samband med att länderna firade 100-årsminnet av sina självständighetsförklaringar. Kronprinsessparet besökte även Libanon och Jordanien. Kronprinsessan fortsatte sina landskapsvandringar. Med vandringarna vill Kronprinsessan lyfta fram Sveriges varierande och tillgängliga natur, visa på behovet av hälsa och motion och lyfta fram det ideella föreningslivet i Sverige. Kronprinsessan, som är ambassadör för FN:s globala mål för hållbar utveckling, har inom ramen för detta gjort ett flertal besök och deltagit vid flera konferenser med hållbarhets-, havs- och fiskefrågor i fokus.

Prins Daniels program är koncentrerat kring barns och ungdomars hälsa, inte minst genom Kronprinsessparets initiativ Generation Pep, som är inriktat mot barns rätt till ett aktivt och hälsosamt liv. Därutöver fokuserar Prins Daniel på frågor kring entreprenörskap, bland annat genom Prins Daniel Fellowship i samverkan med Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Prins Carl Philip och Prinsessan Sofia är genom sin stiftelse engagerade i frågor kring näthat och dyslexi. Stiftelsen arbetar för att vara en samlande kraft för att minska ungas utsatthet på internet och motverka nätmobbning. Prinsparet deltog i ett internationellt symposium om dyslexi i London. Prins Carl Philip är engagerad i frågor kring svensk livsmedelsproduktion och besökte bland annat Hushållningssällskapet och Jordbruksverket. Prinsessan Sofias program är främst inriktat mot socialt entreprenörskap och flera punkter omfattade frågor kring sjukvård och vårdpersonal. Prinsessan är dessutom hedersordförande i Sophiahemmet.

Prinsessan Madeleine nedkom med sitt tredje barn i mars samt genomförde ett antal programpunkter, främst kring barnrättsfrågor inom ramen för sitt engagemang i World Childhood Foundation.

Kungen och Kungafamiljen har på eget initiativ genomfört ett stort antal besök för att informera sig om aktuella samhällsfrågor och uppmärksamma viktiga insatser i samhället. Inför riksdagsvalet och inom ramen för temat demokratins utmaningar och samhällets sårbarhet för påverkanskampanjer genomförde Kungen besök hos Säkerhetspolisen, Sveriges television och Valmyndigheten. Kungen och Kronprinsessan närvarade vid ett seminarium i Riksdagshuset för att högtidligt hålla demokratins genombrott i Sverige. Flera programpunkter innefattade Kungens engagemang för natur-, miljö- och näringslivsfrågor, exempelvis med olika teman kring skogsnäringens möjligheter och hållbart bostadsbyggande. Kungen besökte även Kiruna vid två tillfällen med anledning av den pågående stadsomvandlingen.

Många programpunkter har genomförts på Kungl. Slottet i form av studiebesök, seminarier, medaljförklaringar, prisutdelningar samt informations- och styrelsemöten.

Den officiella representationen omfattade mottagningar och måltider med bred representation från hela samhället där

Kungl. Slottet används som en mötesplats för bland annat vetenskap, näringsliv och kultur. Kungaparet hade sammanlagt cirka 3 400 gäster. Kronprinsessparet genomförde officiell representation med drygt 100 inbjudna gäster.

Kungafamiliens engagemang i välgörenhetsorganisationer och stiftelser är omfattande. Bland dessa kan nämnas Stiftelsen Ungt ledarskap och Global Child Forum, som är en oberoende plattform som samlar världsledande intressenter för fördjupad dialog och ökad kunskap om barns rättigheter.

Vid Informationsavdelningen fortsatte, vid sidan av den dagliga verksamheten kring medie- och informationsfrågor, utvecklingsarbetet med ökad digital kommunikation.

Slottsstatens verksamhet

Slottsstaten ansvarar för H.M. Konungens dispositionsrätt till de kungliga slotten med tillhörande lösöre, byggnader, parker, trädgårdar, vattenområden och skogar. Till uppdraget hör också att ansvara för vård och underhåll av byggnader och lösöre samt för den publika verksamheten vid de kungliga slotten. Slottsstaten består av Ståthållarämbetet och Kungl. Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket. Under året fattades beslut om att inrätta en särskild utställningsenhet vars viktigaste uppgift blir att vidareutveckla arbetet med att tillgängliggöra det kungliga kulturarvet och förmedla kunskap om statschefens och Kungl. Hovstaternas verksamhet. Slottsstatens arbete under 2018 präglades i hög grad av Bernadottejubileet och därmed förenade aktiviteter och engagemang.

Ståthållarämbetet ansvarar för bevakning och skötsel av de elva kungliga slotten vad avser byggnader, parker, trädgårdar, vattenområden och skogar, samt för Kungl. Djurgårdens förvaltning. Ansvaret omfattar även den publika verksamheten med 1,6 miljoner besökare per år, säkerhetsfrågor, it- och telekommunikation samt lokalvård och tvätterier. Med anledning av att fastigheten Stockholm Gamla Stan 1:29 befanns vara statlig och omfattas av H.M. Konungens dispositionsrätt, har Ståthållarämbetets åtagande ökat.

Under året installerades 600 solpaneler på Kungl. Slottets tak vilka förväntas producera 170 MWh, motsvarande cirka 12 procent av slottets elförbrukning. Under 2018 initierades ett hållbarhetsprojekt som ska utmynna i en ny strategi och handlingsplan under 2019. Investeringar i säkerhetshöjande åtgärder och utvecklingen av it-lösningar har fortsatt. Ett flertal underhålls- och renoveringsprojekt pågår vid de kungliga slotten i samarbete med Statens fastighetsverk. Bland dessa slutfördes etapp 7 och nästa etapp påbörjades i det 30-åriga renoveringsprojektet av fasaderna vid Kungl. Slottet.

Ambitionsnivån för skötsel och underhåll av de kungliga parkerna är fortsatt hög. Förbättrings- och försköningsarbeten sker löpande, bland annat i form av planteringar och riskträdsbeskränning för att bibehålla besöksmålens attraktionskraft. Arbetet sker med särskild omsorg om kulturarvets historiska kontinuitet. Barockparken vid Drottningholms slott behöver renoveras på grund av bristfällig dränering och föråldrade bevattningssystem. Efter analys av den provyta som anlades under 2017, är målet att delvis återställa en förenkla, stilsrad barockpark. I utvecklingen av världsarvet Drottningholm som besöksmål fortsatte upprustningen av ekonomibyggnader vid Drottningholms kungsgård. Även en restaurering av Rosendals trädgård har inletts.

Inom den publika verksamheten fortsatte utvecklingen av de kungliga slotten till mer kompletta besöksmål med ökat serviceinnehåll, bland annat har kaféverksamheter tagits över i egen regi. En ny webbplats lanserades och en digital app har tagits fram för promenader på Kungl. Djurgården. För andra året genomfördes Den tänkande handen – H.M. Konungens stipendietävling för unga tecknare, en utställning som arrangeras i samarbete med Kungl. Konstakademien. De pågående renoveringarna av Kungl. Slottets fasader, arbetena kring Förbifart Stockholm på Lovön och utökade säkerhetsarrangemang innebär ett antal utmaningar vid planering och genomförande av verksamheten vid flera kungliga besöksmål.

Kungl. Djurgårdens förvaltning ligger under Ståthållarämbetet. Verksamheten erhåller inga statliga anslag utan drivs med en helt egen ekonomi där intäkter och kostnader ska balansera över tiden. Eventuella överskott används uteslutande till att förbättra och försköna Djurgården. En planprocess för utveckling av Storängsbotten för idrottsliga aktiviteter har initierats. Ett stort arbete genomfördes för att säkerställa en värdig inramning inför invigningen av Flodvågsmonumentet. Dockportarna vid Beckholms östra docka renoverades och byggandet av Folke Bernadottes bro har inletts i syfte att öka tillgängligheten till Rosendalsområdet samtidigt som biltrafiken kan minskas.

Marknadsföring av Djurgården som Skandinavien främsta besöksmål under begreppet Royal Djurgården fortsatte. Bland årets evenemang kan nämnas Gärdesloppet Prins Bertil Memorial, Veterandagen, Stockholm Marathon, Nationaldagsgaloppen, DN-konserten, Tough Viking och Tjejmilen.

Kungl. Husgerådskammaren förvaltar de kungliga slottens lösöre. Merparten ägs av staten och disponeras av Kungen inom ramen för den kungliga dispositionsrätten. Uppdraget omfattar även Bernadottebibliotekets samlingar av böcker, kartor, planscher, hyllningsadresser och fotografier. Kungl. Husgerådskammaren ansvarar dessutom för att hålla samtliga kungliga slott möblerade med hänsyn till byggnadernas karaktär och funktion, samt för tillfälliga möbleringar och ommöbleringar i samband med Kungens och Kungafamiliens officiella åtaganden.

Verksamhetens fokus ligger på förvaltaruppdraget och under året har det omfattande arbetet med inventering av de statliga föremålssamlingarna liksom katalogiseringen av böcker fortsatt för att säkerställa samlingarnas sökbarhet. Dessutom har inventering av depositioner av föremål hos andra institutioner genomförts och skärpta rutiner har införts. En prioriterad uppgift är att hålla den digitala föremålsdatabasen uppdaterad och kompletterad med digitala bilder. Inom uppdraget ligger även en fortlöpande kunskapsuppbyggnad kring säkerhet, beredskap för katastrofer och restvärdesräddning, liksom rutinerna kring detta.

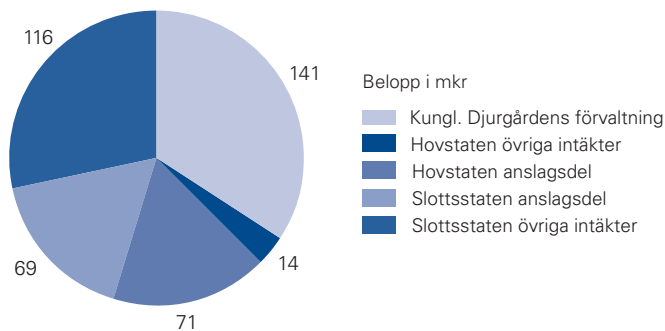
Vid Kungl. Husgerådskammarens ateljéer genomför konservatorer, sömmerskor och möbeltapetserare fortlöpande arbeten som syftar till att vårda, konservera och bevara de värdefulla samlingarna så att de även i framtiden ska kunna användas vid statschefens åtaganden och visas för allmänheten. Förbättrade rutiner kring säsongsvård vid de slott som är stängda vintertid har ökat möjligheterna att tidigt upptäcka eventuella brister i inomhusklimatet som riskerar att påverka de olika föremålen på ett negativt sätt.

Anslagsutveckling ordinarie anslag exkl. engångsbelopp

Belopp i mkr	2014	2015	2016	2017	2018
Hovstaten	64,7	65,0	69,0	69,9	71,0
Slottsstaten	62,2	62,5	66,3	67,1	68,2
Totalt	126,9	127,5	135,3	137,0	139,2
Förändring från föregående år (%)	2,3	0,5	6,1	1,3	1,6

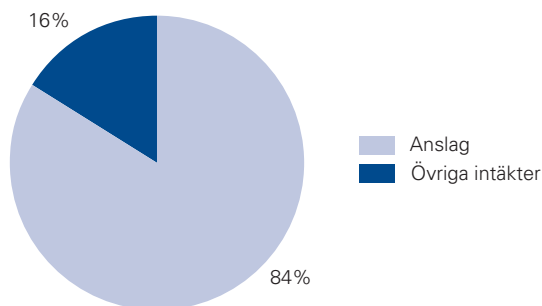
Under året erhöll Kungl. Hovstaterna sammanlagt 139,2 miljoner kronor (137) i ramanslag från Sveriges riksdag. Anslaget räknades upp med 1,6 procent för löne- och prisökningar. Kostnadsökningen för lokala löneavtal blev 2,0 procent. Enligt överenskommelse med regeringen fördelas 51 procent eller 71 miljoner kronor (69,9) till verksamheten inom Hovstaten. Dessa medel disponeras av Kammarkollegiet och betalas ut engångsvis efter rekvisition av H.M. Konungens hovförvaltning. 49 procent eller 68,2 miljoner kronor (67,1) disponeras av Slottsstaten efter beslut av Riksmarskalksämberet. Enligt regleringsbrevet för 2018 har regeringen beslutat att högskolemodellen ska tillämpas för Slottsstatens avräkning mot anslag från och med räkenskapsåret 2018. Slottsstatens intäkter från visningsverksamhet och försäljning uppgick till 98,2 miljoner kronor (103,3). Resultatet för Kungl. Djurgårdens förvaltning uppgick till -38,9 miljoner kronor (20).

Kungl. Hovstaternas ekonomi - Sammanställning

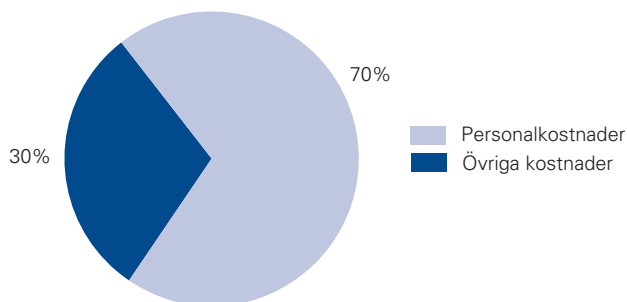

Intäkts- och kostnadsfördelning Hovstaten

Intäktsfördelning inkl. anslag

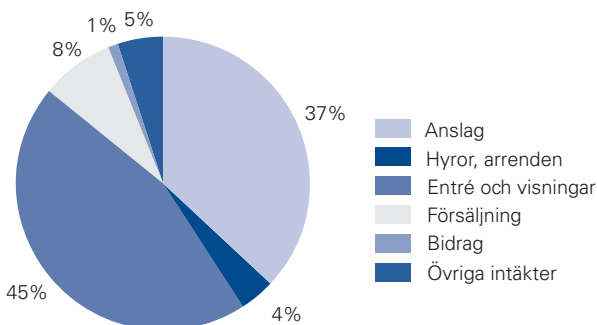

Kostnadsfördelning

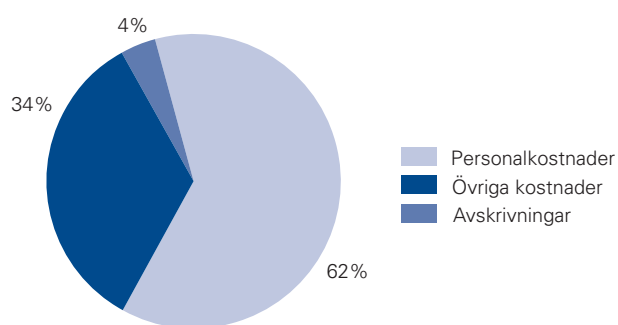

Intäkts- och kostnadsfördelning Slottsstaten

Intäktsfördelning inkl. anslag

Kostnadsfördelning

Medarbetare – Översikt

Kungl. Hovstaterna hade under året sammanlagt 290 tillsvidareanställda medarbetare (285), motsvarande 260 heltidstjänster (248). Därutöver anlitas varje år ett stort antal personer för tillfälliga uppdrag i form av timanställningar, bland annat i samband med representations- och galamiddagar, samt i parkerna och visningsverksamheten under sommarsäsongen. Dessa arbetsinsatser motsvarar 83 heltidstjänster (77) på årsbasis och engagerade knappt 600 personer under 2018. Ökningen av antalet tillsvidareanställda och timanställda förklaras av utökade öppettider inom den publika verksamheten.

Heltidstjänster	2014	2015	2016	2017	2018
Hovstaten	66	66	67	69	72
Slottsstaten	142	142	146	149	156
Kungl. Djurgårdens förvaltning	35	35	31	30	32
Totalt Kungl. Hovstaterna	243	243	244	248	260

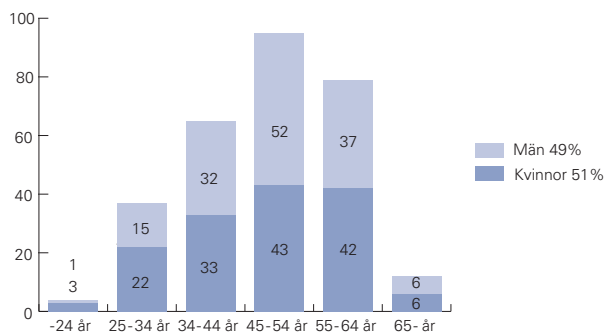
Könsfördelning tillsvidareanställda

Totalt antal tillsvidareanställda i snitt för 2018 var 292 (285).

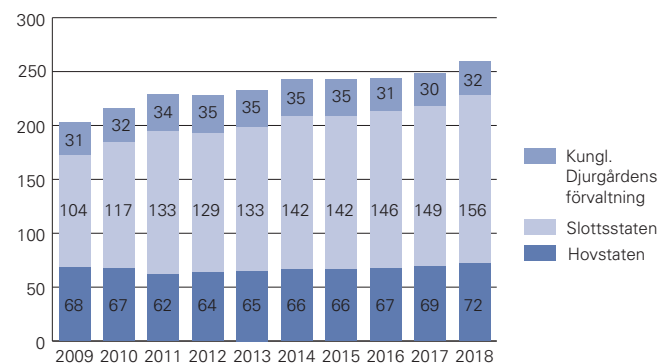
Könsfördelning	Kvinnor	Män	Totalt
Antal	149	143	292
Fördelning %	51	49	100

Åldersstruktur tillsvidareanställda

Medelåldern är oförändrad jämfört med föregående år och uppgick till 48 år.

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltidstjänster

Antal besök till de kungliga besöksmålen

Antal besök till de kungliga slotten	2017	2018	Förändring %
Kungl. Slottet*	845 279	849 631	1%
Riddarholmskyrkan	94 063	50 794	-46%
Rosendals slott	2 048	2 405	17%
Drottningholms slott	201 171	187 108	-7%
Kina slott	39 449	36 166	-8%
Tullgarns slott	6 241	5 170	-17%
Rosersbergs slott	5 376	3 966	-26%
Ulriksdals slott	5 155	4 536	-12%
Gustav III:s paviljong, Haga	1 148	1 199	4%
Gripsholms slott	62 414	60 838	-3%
Strömsholms slott	7 659	6 818	-11%
Hovstallet	20 780	19 261	7%
Summa besök	1 290 783	1 227 892	-5%
Slottskyrkan (fri entré)	340 631	400 048	17%
Totalt	1 631 414	1 627 940	0%

*Representationsvåningarna, Museum Tre Kronor, Skattkammaren och Gustav III:s antikmuseum.

Det totala antalet besök låg på en fortsatt hög nivå efter rekordåret 2017. Exklusive besök i Slottskyrkan som har fri entré, minskade antalet besök med 5 procent. Det förklaras främst av den extrema sommarvärmen och pågående infrastrukturinvesteringar och renoveringar i anslutning till flera av besöksmålen.

Hovstatens årsredovisning

Anslaget till Hovstaten finansierar statschefens verksamhet och statschefens och hans familjs kostnader. Rörande den verksamhet som bedrivs inom Hovstaten hänvisas till verksamhetsberättelsens inledande sidor. Revision utförs av extern revisor.

Systemet med ett samlat anslag är mot denna bakgrund effektivt och enkelt. År 1809/10 gjorde riksdagen (då Rikets ständer) och Kungen en överenskommelse om ett årligt penningbelopp (apanage) till Kungens hovhållning. För det belopp som utgavs för hovhållningen skulle det varken krävas någon speciell anhållan eller redogörelse för hur medlen använts. Det innebär att vare sig Kungen eller någon annan medlem av Kungafamiljen erhåller någon lön i traditionell mening från Hovstaten. I utbyte lämnade Kungen vid överenskommelsen bland annat kungliga slott och kungsgårdar till staten med förbehåll om dispositionsrätt för honom av vissa av dessa slott, inklusive slottens inredning. Lösöret på de kungliga slotten utgörs såväl av statlig, stiftelseägd som privat egendom och brukas av Kungen både som statschef och privatperson.

Det rådande systemet säkerställer statschefens och hans familjs neutralitet. Om statschefen skulle vara hänvisad till extern finansiering för sina och sin familjs privata omkost-

nader från exempelvis organisationer, företag och privatpersoner skulle statschefens oberoende kunna ifrågasättas. Därtill säkerställer systemet det faktum att den svenska monarkin inte bygger på förutsättningen att statschefen har en privat förmögenhet utan på demokratiska beslut i Sveriges riksdag.

Översikt över resultat och ställning

De samlade intäkterna uppgick till 84,5 miljoner kronor (81,8). Anvisade medel från staten uppgick till 71,0 miljoner kronor (69,9). Kostnadsersättningar utförda tjänster, som huvudsakligen avser ersättningar för utförda tjänster och uppdrag, ökade med 0,6 miljoner kronor.

Posten intäkter uppdrag har ökat på grund av en ökning av fakturerade personalkostnader avseende visningsverksamheten samt två inkommande statsbesök.

Kungl. Hovstatens verksamhetsutfall uppgick till 0,1 miljoner kronor (0,5). Personalkostnaderna uppgick till 59,0 miljoner kronor (55,8) och övriga driftkostnader blev 25,0 miljoner kronor (25,1).

Investeringarna i materiella anläggningar uppgick till 0,3 miljoner kronor (0,5).

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Av staten anvisade medel		70 991	69 868
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	13 334	11 806
Intäkter av bidrag	2	197	173
Finansiella intäkter	3	2	2
Summa intäkter		84 524	81 849
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-59 045	-55 843
Övriga driftkostnader	5	-24 957	-25 102
Finansiella kostnader		-17	-12
Avskrivningar		-360	-348
Summa kostnader		-84 379	-81 305
Verksamhetsutfall / Årets kapitalförändring		145	544

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		835	940
Summa materiella anläggningstillgångar	6	835	940
Fordringar			
Kundfordringar		1 232	1 221
Fordringar hos statliga myndigheter		40	1
Övriga fordringar		282	152
Summa fordringar		1 554	1 374
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	7	423	680
Summa periodavgränsningsposter		423	680
Kassa och bank			
Kassa och bank		7 909	7 501
Summa kassa och bank		7 909	7 501
Summa tillgångar		10 721	10 495

Belopp i tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserad kapitalförändring	8	-1 224	-1 768
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		145	544
Summa kapital		-1 079	-1 224
Skulder m.m.			
Skulder till statliga myndigheter	9	2 472	2 646
Leverantörsskulder		1 597	1 617
Övriga skulder		1 863	1 960
Summa skulder m.m.		5 932	6 223
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	5 868	5 496
Summa periodavgränsningsposter		5 868	5 496
Summa kapital och skulder		10 721	10 495
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2018	2017	2016	2015	2014
Ränteintäkter					
Bank	0	0	2	39	248
Räntekostnader					
Övriga lån	0	-1	-1	-12	-29
Arbetskraft och anställda					
Antal årsarbetskrafter	84	82	82	78	77
Medeltal anställda kvinnor	48	51	50	50	51
Medeltal anställda män	31	32	31	29	27
Årets kapitalförändring	145	544	-550	-1 214	2 112
Balanserad kapitalförändring	-1 224	-1 768	-1 218	-4	-2 116

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper

Hovstaten omfattas inte av anslagsförordningens (2011:223) bestämmelser, om bl.a. prövning av anslagssparande och indragning av anslag, eller andra delar av det ekonomiadministrativa regelverket för myndigheter under regeringen. Den verksamhet som Hovstaten bedriver omfattas ej heller av lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. Kammarkollegiet utbetalar anvisade statliga medel engångsvis efter rekvisition.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag med undantag av föreskriften i 2 kap. 4§ om resultatredovisning.

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde överstigande ett halvt prisbasbelopp redovisas som anläggningstillgång. På anskaffningsvärdet görs en linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningar påbörjas månaden efter att inventarierna har tagits i drift. Generell avskrivningstid är fem år. Data- och teleutrustning samt programlicenser avskrivs över tre år.

Leverantörsfakturer som inkommit efter 2019-01-11 är periodiserade som upplupna kostnader. Leverantörsfakturer understigande 25 tkr periodiseras ej.

Någon lön till den Kungl. Familjen utgår ej. Kostnader för den Kungl. Familjen ingår i rubriken övriga driftkostnader.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Intäkter och kostnader har periodiserats enligt god redovisningssed.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2018	2017
Total sjukfrånvaro	1,81	3,02
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	46,48	60,73
Kvinnor	2,15	3,98
Män	1,34	1,56
Anställda 29 år eller yngre	1,88	3,03
Anställda 30 - 49 år	1,68	2,95
Anställda 50 år eller äldre	1,93	3,10

Not Belopp i tkr	2018	2017
1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Merparten av intäkterna för Hovstaten är kostnadsersättningar avseende tjänster Hovstaten utför till andra organisationer inom Kungl. Hovstaterna. Tjänsterna som avses är bl.a. inom områden som ledning, ekonomi, personal, information och administration. Det är främst åt Slottsstaten, Kungl. Djurgården och de Kungl. stiftelserna som dessa tjänster utförs.		
Entré- och visningsintäkter	0	1
Försäljning	0	43
Hyror och arrenden	337	373
Uppdrag	1 270	852
Kostnadsersättningar för utförda tjänster	10 647	10 054
Övriga intäkter	1 080	484
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	13 334	11 806
2 Intäkter av bidrag		
Sysselsättningsbidrag och arbetsmarknadsstöd	197	173
Summa intäkter av bidrag	197	173
3 Finansiella intäkter		
Valutakursvinst	2	2
Summa finansiella intäkter	2	2
4 Kostnader för personal		
Lön	-40 480	-37 805
Sociala avgifter	-16 733	-15 884
Periodisering av upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	-288	-324
Övriga personalkostnader	-1 544	-1 830
Summa personalkostnader	-59 045	-55 843

Not Belopp i tkr	2018	2017
5 Övriga driftkostnader		
Reparationer och underhåll	-1 214	-1 337
Driftkostnader	-872	-889
Skatter	-68	-73
Resor och uppehåll	-5 359	-4 364
Representation	-1 170	-1 390
Information	-162	-149
Inköp av varor	-1 069	-1 228
Inköpskostnad för sålda varor	0	-43
Förbrukningskostnader	-9 234	-8 376
Köpta tjänster	-5 809	-7 256
Övrigt	0	3
Summa övriga driftkostnader	-24 957	-25 102
6 Materiella anläggningstillgångar		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	2 267	1 968
Återförda ack. anskaffningsvärden avs. årets sålda/ uttrangerade inventarier	-146	-169
Årets inköp	270	468
S:a ackumulerade anskaffningsvärden	2 391	2 267
Akkumulerade avskrivningar	-1 327	-1 148
Återförda ack. avskrivningar avs. årets sålda/ uttrangerade inventarier	131	169
Årets avskrivningar	-360	-348
S:a ackumulerade avskrivningar	-1 556	-1 327
Summa bokfört värde	835	940

Not Belopp i tkr	2018	2017
7 Förutbetalda kostnader		
Programlicenser/support	275	318
Resor	80	272
Övrigt	68	90
Summa förutbetalda kostnader	423	680
8 Balanserad kapitalförändring		
Balanserat resultat	-1 768	-1 218
Resultat föregående år	544	-550
Summa balanserad kapitalförändring	-1 224	-1 768
9 Skulder till statliga myndigheter		
Leverantörsskulder	704	747
Arbetsgivaravgifter	1 071	1 154
Löneskatt	145	145
Mervärdesskatt	552	600
Summa skulder till statliga myndigheter	2 472	2 646
10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupen övertidsskuld	51	57
Upplupen löneskuld	671	653
Upplupen semesterlöneskuld	3 121	2 939
Sociala avgifter för upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	1 648	1 555
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	377	292
S:a upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 868	5 496

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader, intäkter och H.M. Konungens hovförvaltning - Kungl. Hovstatens ekonomiska ställning.

Stockholm 11 mars 2019

Fredrik Wersäll
Riksmarskalk

Jan Lindman
Överintendent

Hovstaten revideras av Evy Jakobsson, PwC.
Revisionsberättelsen har avgivits 2019-03-20.

Slottsstatens årsredovisning

Inledning och bakgrund

Slottsstatens verksamhet omfattar huvudsakligen vård och underhåll av det kungliga kulturarvet i form av slott och lösöre samt visningsverksamhet. Slottsstaten finansieras dels genom det statliga anslaget, dels med hyres- och arrendeintäkter samt till betydande del av intäkter från visningar av de kungliga slotten och försäljning i slottsbodar. Revision utförs av Riksrevisionen.

Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket svarar för förvaltning, underhåll och vård av det statliga lösöret på de kungliga slotten.

Ståthållarämbetet ansvarar för bevakning och skötsel av de kungliga slotten med tillhörande byggnader, parker, trädgårdar, vattenområden och skogar. Ståthållarämbetet ansvarar dessutom bland annat för it- och telekommunikationsfrågor samt säkerhetsfrågor vid de kungliga slotten i nära samarbete med garnisonsavdelningar och Säkerhetspolisen.

Visningsverksamheten vid de kungliga slotten är betydande och omfattar bland annat konserter och utställningar på olika teman, guidade visningar på flera språk och särskilda barn- och ungdomsaktiviteter. Ett aktivt arbete bedrivs också för att öka tillgängligheten till det kungliga kulturarvet. Intresset för att ta del av kulturarvet är stort från allmänheten, utländska besökare samt forskare och institutioner.

Översikt över resultat och ställning

Enligt regleringsbrevet för 2018 har regeringen beslutat att högskolemodellen skall tillämpas för avräkning mot anslag från och med räkenskapsåret 2018.

Tidigare redovisades egenintjänade intäkter samt beviljat anslag gemensamt på det så kallade anslagskontot varefter utgifterna avräknades mot dessa, dock fick maximalt 3 procent av det beviljade anslaget sparas till påföljande år.

Förändringarna som följer av principen för högskolor innebär att inga egenintjänade intäkter läggs till anslaget och att endast utgifter motsvarande de månadsvisa anslagen avräknas mot utgifterna.

Jämförelsesiffrorna i resultat- och balansräkningar (inklusive noter) och flerårsöversikten har inte omräknats enligt den nya principen för anslag. Detta har ej varit praktiskt genomförbart eftersom den förändrade redovisningsprincipen skulle påverka de balanserade resultaten tillbaka i tiden och med vår redovisningsmodell går det ej att härleda hur stor del av de balanserade resultaten som hänför sig till avgiftsverksamheten respektive anslagsverksamheten.

Om högskolemodellen hade tillämpats för verksamhetsåret 2017 skulle intäkter av anslag samt verksamhetsutfall varit 0,8 miljoner kronor högre. För 2018 innebär förändringen att intäkter av anslag hade blivit 0,8 miljoner kronor lägre samt att det negativa verksamhetsutfallet följaktligen ökat med samma belopp.

Kungl. Slottsstatens samlade intäkter uppgick till 185,3 miljoner kronor (187,1), en minskning med 1 procent. Kostnaderna ökade med 5 procent till 191,1 miljoner kronor (182,1). Verksamhetsutfallet blev -5,8 miljoner kronor (5,0).

Antalet besök vid de kungliga slotten minskade med 5 procent (+11) jämfört med föregående år. Entré- och visningsintäkter minskade med 7 procent till 83,4 miljoner kronor (89,8). Försäljningsintäkterna i slottsbodar och caféer ökade till 14,9 miljoner kronor (13,5). Intäkter från hyror och arrenden var oförändrade och uppgick till 8,3 miljoner kronor. Det statliga anslaget höjdes med 1,1 miljoner kronor som kompensation för pris- och löneomräkning.

Personalkostnaderna ökade med 10,5 miljoner kronor till 118,1 miljoner kronor (107,6). Ökningen förklaras huvudsakligen av fortsatt utveckling av organisationen för publika verksamheten, men också av avtalsmässiga löneökningar (inklusive sociala kostnader) på 2,3 miljoner kronor (2,2). Reserveringarna för upplupen lön och semester uppgick till 0,4 miljoner kronor (1,8).

Övriga driftskostnader minskade till 63,7 miljoner kronor (67,3). Förändringen förklaras huvudsakligen av minskade inköp av engångskaraktär samt lägre kostnader för underhåll av mark och byggnader på Kungsgården. Avskrivningarna uppgick till 8,1 miljoner kronor (6,0).

Investeringar i maskiner och immateriella tillgångar uppgick till 1,1 miljoner kronor (14,8). Investeringar i byggnader och mark blev 0,5 miljoner kronor (0,0). Låneskulden amorterades med 0,3 miljoner kronor (0,3).

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		69 053	66 377
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	115 276	119 170
Intäkter av bidrag	2	912	1 518
Finansiella intäkter	3	41	17
Summa intäkter		185 282	187 082
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-118 053	-107 555
Kostnader för lokaler		-960	-965
Övriga driftkostnader	5	-63 729	-67 277
Finansiella kostnader		-230	-244
Avskrivningar		-8 125	-6 017
Summa kostnader		-191 097	-182 058
Verksamhetsutfall / Årets kapitalförändring		-5 815	5 024

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	6	121	220
Summa immateriella anläggningstillgångar		121	220
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom		18 571	19 460
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		19 498	25 879
Summa materiella anläggningstillgångar	7	38 069	45 339
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar hos myndigheter	8	9 860	9 376
Summa finansiella anläggningstillgångar		9 860	9 376
Varulager m.m.			
Varulager	9	6 847	5 635
Summa varulager m.m.		6 847	5 635
Fordringar			
Kundfordringar		6 047	3 200
Fordringar hos statliga myndigheter		1 656	4 359
Övriga fordringar		56	18
Summa fordringar		7 759	7 577
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	10	993	1 338
Övriga upplupna intäkter		706	719
Summa periodavgränsningsposter		1 699	2 057
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	11	0	-845
Summa avräkning med statsverket		0	-845
Kassa och bank			
Behållning räntekonto hos Riksgäldskontoret	12	89	52
Kassa och bank		15 384	19 750
Summa kassa och bank		15 473	19 802
Summa tillgångar		79 828	89 161

Belopp i tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Statskapital	13	29 895	38 483
Balanserad kapitalförändring	14	26 779	12 682
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-5 815	5 024
Summa kapital		50 859	56 189
Skulder m.m.			
Lån	15	6 745	7 077
Skulder till statliga myndigheter		4 132	3 975
Leverantörsskulder		4 171	7 339
Övriga skulder		1 682	1 591
Summa skulder m.m.		16 730	19 982
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	16	9 625	10 796
Oförbrukade bidrag	17	1 043	750
Övriga förutbetalda intäkter		1 571	1 444
Summa periodavgränsningsposter		12 239	12 990
Summa kapital och skulder		79 828	89 161
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr						
Kungl. Hov- och Slotsstaten 4.1:1	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Inkomster	Utgående överföringsbelopp
Anslagspost 2	845	68 208	69 053	-69 053	0	0

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2018	2017	2016	2015	2014
Övriga lån					
Låneskuld	6 745	7 077	7 408	8 240	9 517
Ränteintäkter					
Riksgäldskontoret	0	0	0	0	54
Bank	0	0	2	3	32
Räntekostnader					
Riksgäldskontoret	3	11	15	3	0
Övriga lån	221	231	258	312	255
Anslagskredit					
Beviljad	0	4 110	2 085	1 875	1 866
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	0
Arbetskraft och anställda					
Antal årsarbetskrafter	219	207	198	188	187
Driftkostnad per årsarbetskraft	834	849	820	808	759
Medeltal anställda kvinnor	108	103	104	101	107
Medeltal anställda män	108	102	95	89	84
Årets kapitalförändring	-5 815	5 024	5 857	1 176	-333
Balanserad kapitalförändring	26 779	12 682	15 465	25 461	27 325
varav Grusmedelsfonden	9 860	9 376	8 920	10 772	10 252

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag med undantag av föreskriften i 2 kap. 4§ om resultatredovisning.

Från och med 2018 sker redovisning mot anslag med samma belopp som de månatliga utbetalningarna till skillnad mot tidigare år då utgifter för verksamheten avräknades det budgetår till vilken utgiften hänförde sig.

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp redovisas som anläggningstillgång.

På anskaffningsvärdet görs en linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningen görs halvårsvis.

Generell avskrivningstid är fem år. Data- och teleutrustning samt programlicenser avskrivs dock på tre år. Inköp av äldre kvalitetsmattor avskrivs på tio år. Kulturtillgångar är ej föremål för avskrivning. Ombyggnad och förbättringar av byggnader och markanläggningar avskrivs på 30 år.

Leverantörsfakturor som inkommit efter brytdagen 2019-01-04 är periodiserade som upplupna kostnader. Leverantörsfakturor understigande 25 tkr periodiseras ej.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Intäkter och kostnader har periodiserats enligt god redovisningssed.

Kungsgårdens byggnader och markområden som ingår i dispositionsrätten och som förvaltas av Riksmarskalksämberet genom Ståthållarämbetet, redovisas endast med förbättringsutgifter i balansräkningen eftersom staten är fastighetsägare. Aktuella taxeringsvärden redovisas i not.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2018	2017
Total sjukfrånvaro	3,66	3,38
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	46,68	50,02
Kvinnor	5,60	4,57
Män	1,59	2,11
Anställda 29 år eller yngre	3,17	2,93
Anställda 30 - 49 år	2,75	2,77
Anställda 50 år eller äldre	4,67	4,08

Not Belopp i tkr	2018	2017
1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Entré- och visningsintäkter	83 392	89 845
Försäljning slottsbodar	14 860	13 494
Hyror och arrenden	8 223	8 252
Skogsbruk, uppdrag, försäljning övrigt	3 233	2 543
Reavinst vid försäljning av inventarier	59	1 600
Övriga intäkter	5 509	3 436
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	115 276	119 170
2 Intäkter av bidrag		
Arealersättning, miljöstöd samt stöd för ekologisk odling	245	300
Driftbidrag enskild väg	34	33
Sysselsättningsbidrag och arbetsmarknadsstöd	212	27
Bidrag till arkivprojekt	0	40
Bidrag till bokprojekt	0	450
Bidrag till Musik på Gripsholm	83	70
Bidrag till belysningsprojekt	0	340
Bidrag till inventering av föremål	286	145
Övriga bidrag	52	113
Summa intäkter av bidrag	912	1 518
3 Finansiella intäkter		
Ränta kundfordringar	4	0
Valutakursvinst	37	17
Summa finansiella intäkter	41	17
4 Kostnader för personal		
Lön	-81 464	-73 215
Sociala avgifter	-34 492	-30 996
Periodisering av upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	-414	-1 773
Övriga personalkostnader	-1 683	-1 571
Summa personalkostnader	-118 053	-107 555
5 Övriga driftkostnader		
Reparationer och underhåll	-3 938	-5 530
Driftkostnader	-8 221	-7 552
Skatter	-332	-310
Information	-6 914	-6 325
Inköp av varor	-1 753	-3 228
Inköpskostnad för sålda varor	-7 096	-7 503
Förbrukningskostnader	-4 734	-6 648
Köpta tjänster	-30 140	-29 611
Övriga driftkostnader	-601	-570
Summa driftkostnader	-63 729	-67 277

Not Belopp i tkr	2018	2017
6 Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	965	2 109
Återförda ackumulerade anskaffningsvärden avseende årets sålda/utrangerade inventarier	-1 232	-1 232
Årets inköp	0	88
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	-267	965
Ackumulerade avskrivningar	-745	-1 884
Återförda ackumulerade anskaffningsvärden avs. årets sålda/utrangerade anläggningar	1 232	1 232
Årets avskrivningar	-99	-93
Summa ackumulerade avskrivningar	388	-745
Bokfört värde	121	220
7 Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader, mark och annan fast egendom		
Ingående anskaffningsvärde	26 380	26 380
Återförda ackumulerade anskaffningsvärden avseende årets sålda/utrangerade anläggningar	-900	0
Årets anskaffningar	531	0
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	26 011	26 380
Ackumulerade avskrivningar	-6 920	-6 041
Återförda ackumulerade anskaffningsvärden avseende årets sålda/utrangerade anläggningar	345	0
Årets avskrivningar	-864	-879
Summa ackumulerade avskrivningar	-7 439	-6 920
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	66 462	59 367
Återförda ackumulerade anskaffningsvärden avseende årets sålda/utrangerade anläggningar	-1 812	-7 597
Årets inköp	1 116	14 692
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	65 766	66 462
Ackumulerade avskrivningar	-41 052	-43 604
Återförda ackumulerade avskrivningar avseende årets sålda/utrangerade anläggningar	1 476	7 597
Årets avskrivningar	-7 162	-5 045
Summa ackumulerade avskrivningar	-46 738	-41 052
Kulturtillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	470	470
Summa bokfört värde	38 069	45 339
Taxeringsvärde Kungsgården		
Lantbruksenhet	160 431	160 431
Hyreshus	2 713	2 713
Summa taxeringsvärde	163 144	163 144
8 Långfristiga fordringar		
Bokfört värde Grusmedelsfonden	9 860	9 376
Marknadsvärde dito	17 986	18 431

9 Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt den så kallade först-in först-ut-principen respektive verkligt värde. Inkuransrisker har därvid beaktats.

KUNGL. SLOTSSTATENS ÅRSREDOVISNING 2018

Not Belopp i tkr	2018	2017
10 Förutbetalda kostnader		
Arrenden	39	39
Bevakningstjänster	93	118
Tele-/dataabonnemang	0	138
Hyra IT/växel	153	143
Support/serviceavtal	247	24
Programlicenser	374	427
Annonsering/trycksaker	0	380
Övrigt	87	69
Summa förutbetalda kostnader	993	1 338
11 Avräkning med statsverket		
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-845	-94
Redovisat mot anslag	69 053	66 377
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-68 208	-67 128
Tillgång/Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	0	-845
12 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Redovisningen är inte upplagd på ett sådant sätt att det framgår huruvida saldot på kontot utgörs av anslagsmedel eller avser egna intäkter.		
Behållning på räntekonto	89	52
13 Statskapital		
Immateriella anläggningstillgångar ingående i statskapital	121	220
Materiella anläggningstillgångar ingående i statskapital	36 519	45 339
Låneskuld, se not 15	-6 745	-7 077
Summa statskapital	29 895	38 483
14 Balanserad kapitalförändring		
Balanserat resultat	3 306	6 545
Föregående års resultat	5 024	5 857
Årets förändring av statskapital	8 588	-9 096
Delsumma	16 918	3 306
Bokfört värde Grusmedelsfonden, se not 8	9 860	9 376
Summa balanserad kapitalförändring	26 779	12 682
15 Lån		
Ingående låneskuld	7 077	7 408
Årets amorteringar	-332	-331
Låneskuld	6 745	7 077
Låneram	19 000	19 000
16 Upplupna kostnader		
Upplupen övertidsskuld	658	564
Upplupen löneskuld	1 261	1 254
Upplupen semesterlöneskuld	4 633	4 436
Sociala avgifter för upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	2 737	2 621
Upplupna räntekostnader	1	1
Övriga upplupna kostnader, (ej anslagsavräknade leverantörsfakturor)	335	1 920
Summa upplupna kostnader	9 625	10 796

Not Belopp i tkr	2018	2017
17 Oförbrukade bidrag		
Förväntas tas i anspråk inom 6 månader.		
Förvaltning av bibliotek och arkiv	617	395
Förvaltning av inventarier	183	219
Musik på Gripsholm	107	72
Övrigt	136	64
Summa oförbrukade bidrag	1 043	750

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och Kungl. Slotsstatens ekonomiska ställning.

Stockholm 19 februari 2019

Fredrik Wersäll
Riksmarskalk

Slotsstaten revideras av Riksrevisionen.
Revisionsberättelsen har avgivits 2019-03-20.

Kungl. Djurgårdens förvaltnings årsredovisning

Kungl. Djurgårdens förvaltnings ändamål

Kungl. Djurgårdens förvaltning, KDF, förvaltar sedan 1809-1810 Kungens enskilda dispositionsrätt till Kungl. Djurgården. I uppgiften ingår att värna och vårda dess natur- och kulturvärden, samt att fortsatt utveckla området för boende och besökare. I detta syfte sköter KDF park och natur, samt gator och vägar inom området. KDF förvaltar även ett stort antal hyresfastigheter och upplåter mark till såväl privatpersoner som institutioner. Verksamheten finansieras helt med de intäkter förvaltningen genererar, som uteslutande får användas till "Djurgårdens förbättring och förskönande".

Information om verksamheten

Bernadotteåret 2018 firades även på Djurgården med såväl särskilda blomsterarrangemang som med en Bernadottepromenad från Djurgårdsbron till Rosendal. Vid Rosendal har arbetena med en upprustning av slottspark och trädgård påbörjats, samtidigt som byggnationen av Folke Bernadottes bro inletts, vilket utgör en betydande investering. Ett par större bostadsupprustningar har slutförts och på Beckholmen rustades bland annat Stora Pumphuset upp. Gustav V:s docka har fått nya räcken och Östra dockans portar har renoverats. Vid Storängsbotten har byggandet av en ny dagvattenpark inletts och vid Fisksjöäng färdigställdes en stor kompostanläggning för Djurgårdens behov.

Flerårsöversikt

Belopp i tkr	2018	2017	2016	2015	2014
Rörelsens intäkter	140 997	133 801	103 940	128 456	116 348
Rörelsens kostnader	179 879	113 818	110 697	113 654	108 961
Årets resultat	-38 882	19 983	-6 757	14 802	7 563
Antal anställda	40	37	36	44	46

Beträffande resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Översikt över resultat och ställning

De totala intäkterna ökade med 7,2 miljoner kronor till 141,0 miljoner kronor (133,8). Ökningen förklaras bland annat av högre arrenden, hyror och parkeringsintäkter, samt av ökade intäkter för tillfälliga upplåtelser. Därtill kommer bidrag från länsstyrelsen till projekt för nationalstadsparkens utveckling, och en realisationsvinst från avyttring av värdepapper i samband med omdisponering av tidigare pensionsmedel. Årets resultat uppgick sammanlagt till -38,9 miljoner kronor (20,0). Underskottet var större än budgeterat och förklaras av de stora bygg- och fastighetsprojekt som beskrivits ovan.

Övriga förhållanden

Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 79,0 miljoner kronor (117,7), varav den så kallade Djurgårdsfonden utgjorde 8,1 miljoner kronor (7,9). KDF är sedan länge ansluten till det statliga pensionssystemet, vars avgifter finansieras genom den löpande verksamheten. Som en följd av detta har tidigare reserverade pensionsmedel delvis kunnat överföras till balanserade vinstmedel. Under året har arbetet för nystart av detaljplaneringen av Beckholmen och Storängsbotten fortsatt. Den sedan länge planerade nedgrävningen av kraftledningen på Norra Djurgården har påbörjats. Parallellt med det har diskussioner förts med Stockholms stad om Bergiusdalgångens framtid och kring diverse trafikfrågor inom ramen för gällande avtal.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2018	2017
Intäkter			
Hyres- och arrendeintäkter		96 616	92 752
Övriga rörelseintäkter	1	44 381	41 049
Summa intäkter		140 997	133 801
Rörelsens kostnader			
Fastighetskostnader	2	-128 993	-72 185
Övriga externa kostnader	3	-30 690	-19 102
Personalkostnader	4	-23 421	-20 891
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5	-2 391	-1 839
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar		21	200
Summa kostnader		-185 474	-113 817
Rörelseresultat		-44 477	19 984
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter/utdelning		684	0
Resultat vid försäljning värdepapper		4 912	0
Räntekostnader/kursförluster		-1	-1
Summa finansiella poster		5 595	-1
Årets resultat		-38 882	19 983

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	6		
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	5	11 116	5 969
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	7	21 836	45 616
Summa anläggningstillgångar		32 952	51 585
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		12 016	13 883
Övriga fordringar		2 735	4 481
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	1 556	1 638
Summa kortfristiga fordringar		16 307	20 002
Kassa och bank		79 067	87 166
Summa omsättningstillgångar		95 374	107 168
SUMMA TILLGÅNGAR		128 326	158 753

Belopp i tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fondkapital	7	8 075	45 616
Balanserade medel		109 846	52 140
Årets resultat		-38 882	19 983
Summa eget kapital		79 039	117 739
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		14 069	9 560
Övriga skulder		2 208	4 323
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	33 010	27 131
Summa kortfristiga skulder		49 287	41 014
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		128 326	158 753
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen med undantag för att kassaflödesanalys inte upprättats. Hyresintäkter redovisas i den period uthyrningen avser.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Förbättringskostnader på byggnader och markanläggningar kostnadsförs direkt. Avskrivningarna enligt plan baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och en beräknad ekonomisk livslängd på fem år.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2018	2017
Total sjukfrånvaro	4,73	6,25
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	29,61	43,13
Kvinnor	3,64	6,59
Män	5,16	6,12
Anställda 30 - 49 år	9,51	9,42
Anställda 50 år -	3,57	4,95

Not Belopp i tkr	2018	2017
1 Övriga rörelseintäkter		
Parkeringsverksamhet	34 364	31 721
Övrigt	10 017	9 328
Summa övriga rörelseintäkter	44 381	41 049
2 Fastighetskostnader		
I fastighetskostnader ingår långsiktiga investeringar:		
Beckholmen stöttförrådet	0	164
Båthall 1	0	317
Rosendals stall	0	962
Beckholmen Pannhuset	17	710
Beckholmen Östra kajen	42	1 857
Gatubelysning	87	577
Parkudden	153	1 652
Sjötullsbacken 22	292	625
Rosendals slott	665	582
Beckholmen dockräcken	1 013	0
Stora Skuggans väg 12	1 231	14
Djurgårdsvägen 54-56	1 383	395
Fjäderholmarna	1 958	3 315
Tsunamimonumentet	1 963	1 718
Kompostplattan	2 005	0
Fjäderholmarna kajen	2 057	0
Beckholmen Stora Pumhuset	2 089	33
Djurgårdsslätten 76	2 245	404
Roslagsvägen 91	2 705	0
Liljanshuset	4 432	871
Sjötullsbacken 21	4 610	2 282
Beckholmen dockportar	5 029	0
Storängsbotten	7 609	0
Tippen Södra, upprustning	7 904	0
Folke Bernadottes bro	26 419	0
Övriga löpande kostnader	53 085	55 707
Summa fastighetskostnader	128 993	72 185
3 Övriga externa kostnader		
Förbrukningskostnader	5 578	3 499
Fordonskostnader	1 683	1 528
Inköpta tjänster	18 912	10 331
Övrigt	4 517	3 744
Summa övriga externa kostnader	30 690	19 102
4 Anställda och personalkostnader		
Antal årsarbeten	40	37
Varav män	72%	72%
Löner och sociala kostnader		
Lön	15 313	13 551
Sociala kostnader	5 279	4 791
Pensionskostnader	1 936	1 963
Övrigt	893	586
Summa löner och sociala kostnader	23 421	20 891

Not Belopp i tkr	2018	2017
5 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	21 311	18 124
Nyanskaffningar	7 662	4 142
Avyttringar	-452	-955
Summa anskaffningsvärden	28 521	21 311
Ingående avskrivningar	-15 342	-14 458
Återförda avskrivningar på avyttringar	328	955
Årets avskrivning	-2 391	-1 839
Akkumulerade avskrivningar	-17 405	-15 342
Bokfört värde	11 116	5 969
6 Kungl. Djurgårdens förvaltning förfogar enligt den Kungliga dispositionsrätten över fastigheter på norra och södra Djurgården.		
Taxeringsvärde		
Småhus/tomt för småhus	404 259	404 259
Hyreshus bostäder/tomt för hyreshus	271 138	271 138
Hyreshus lokaler	214 604	214 604
Industri/elproduktionsenhet	22 901	22 901
Summa taxeringsvärde	912 902	912 902
7 Långfristiga värdepappersinnehav		
Kungl. Djurgårdens förvaltnings fonders nettotillgångar enligt externa förvaltares bokslut.		
SEB Värdepappersdepå	13 761	37 722
Djurgårdsfonden	8 075	7 894
Bokfört värde	21 836	45 616
Marknadsvärde	22 663	52 773
8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda försäkringar	476	481
Övriga förutbetalda kostnader	47	41
Upplupna bränsleintäkter från hyresgäster	155	101
Övriga upplupna intäkter	878	1 015
S:a förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 556	1 638
9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Fakturerade hyror och arrenden		
avseende nästkommande år	27 504	25 249
Övriga poster	5 506	1 882
S:a upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33 010	27 131

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och Kungl. Djurgårdens ekonomiska ställning.

Stockholm den 19 februari 2019

Fredrik Wersäll
Riksmarskalk

Kungl. Djurgårdens förvaltning revideras av Riksrevisionen. Revisionsberättelsen har avgivits 2019-03-20.

Utgiven av:
KUNGL. HOVSTATERNA
Kungl. Slottet
107 70 Stockholm
Tel: 08-402 60 00
www.kungahuset.se

Org. nr.
H.M. Konungens hovförvaltning 902000-7374
Kungl. Slottsstaten 202100-3484
Kungl. Djurgårdens förvaltning 802000-6808

KUNGL. HOVSTATERNA
Kungl. Slottet
107 70 Stockholm
Tel: 08-402 60 00
www.kungahuset.se